

اجتهاد

Adresse

Idjtihad Constantinople

Téléph: St. 865

15 Mars 1922—No. 145

حیاتی، فلسفی، اجتماعی فکر غریزه‌سی

«اون یدنجی سنه تأسیسیه»

اداره خانه‌سی

جفال اوغلنده «اجتهاد نه‌وی»

تلفون : استانبول ۸۶۵

نومرو ۱۴۵ — ۱۵ مارت ۱۹۲۲

توركلارك روحياتى

۳

تورك ارگستىرى

قادين روحياتندن اركلك روحياتنه كچه دن اول بير پارچه حرم آغالردن بحث ايتمه لي يم . استانبولده تصادف ايديلان سياه حرم آغالري منشاء اعتباريله تورك ده كلد لر . بونلر چوقوقلقلرنده حبشستاندن تور كيايه كتير يلسلردر . طبييلار ايچين كرك بدني و كرك روحى نقطه نظرلردن بك مراقلى بر موضوع تشكيل ايدن بو انسانلرك جسمانى و معنوى قابليتلى حقننده برايكى سوز سوبله مك زحمتنه ده كر . وجودلرينك اكثريا غير طبيعى اوزونلنى وقامتلىرينك اينجه ، كيكلى و دار سينه لي ياپيلايشيله حرم آغالري تا اوزاقدن سچيله بيلير . فقط بالخاصه چوق اوزون قوللارى و سيورى اوچلى ضعيف و نحيف اللريله كوزه چاربارلر . باجاقلى ده اوزوندور . وا كثر يا غير طبيعى بير شكل اراڻه ايدرلر . حرم آغالرينك يورغون و تېل بورويشلىرى قارا قتر يستيكدر . صاقالسز سيمالىرى بوش و معناسزد . قافا طاسلىرى كوزه چارپاجاق درجه ده كوچوك ياپيليدر . خرم آغالرينك البسه لرينه و خارجى كورونيشلرينه وير . دكلرى دقت و اعتنا روحيات نقطه نظرندن شايان دقتدر . آرقالرنده كي سياه ژاكت چوق تميزدر . ايچ چاماشيرلرينه ، بياض ياقا و قوللقلرينه ، خصوصيله آياق قابلىرينك نظافت و ظرافتنه او درجه ده اعتنا ايدرلرك البسه يه ويريلان بو اهميت تورك اهاليده تصادف ايديله من . حرم آغالري اوستلرنده طاشيدقلىرى آلتون ساعت قوردونلرى ، آغز لرنده صيرالادقلىرى آلتون ديشلرله وجودلرينى سوسلرلر .

اولان بر ارمنى دوكتورى حرم آغالرينك دائما مايوس ، صيقىنتىلى و غملى بر مزاجده اولدقلىرى و اتخار تشبثلرينك آرالرنده چوققلقه و قوعبولديغنى سويلىدى . بر قسمى ده Miliarer Tuberkulose ورميله اولويورمش . وظيفه لرى بويوك بر دقله ايضا ايدهرلرمش . انتظام و تميزلكه صوك درجه ده رعايتكار ايمشلر . بونلر اويله مفهوملردركه توركلارك روحى قابليتلىرنده موقعلرى ضعيفدر .

. تاريخ وادبياتده اسملىرى

كچن مشهور برايكى حرم آغاسى بويوك ياشده سقط ايدلمش اولاجقلردر .

زنجى حرم آغالرينك روح و بدنلرنده اويله بويوك برسقطلىق نمايدركه عقامت فكريه نك بودر جهسى قولسز ، باجاقسز و حتى كوزسز قالمش اولان حرب يذرايللرنده بيله تصادف ايديله مشدر . ايشته نهايت اصل موضوع بحث ايتمك ايسته ديكم تورك ارگكلارينك روحياتنه كليورم . اول اوصاف بدنيه لرى تدقيق ايدهرجكم :

كنج تورك قيزى كچى كنج تورك ارگكى ده غايت چابوق بويور . سسكنز اون ياشلرنده چوقوقلر بويوك شهرلك غلبه لنى ايچنده آرايه لرى سوق ايدرلر و ياخود لوستره جيلق كچى ايشلرله حياتى قازانمايه باقارلر .

تورك كنجى تورك قيزى كچى اكثريا ضعيف و نارين اولور . فقط يكرمنجى ياشدن صوكر ائلرى شيشمانلامايه باشلار . و خصوصيله چهره بويوك بيرشكل آير . بويوك اتلى بورون ياهودى تپيلرنده اولدينى قادار اكرى دكلدر . خفيفجه آرقيه طوغرى ميل ايدر . قافا كوچوك و قيصه در .

توركلرده مغول تپينه ، اوراق جئه و چكيك كوزلره ، قوئى الماحق كيمكلرينه ، خفيف صارى رنكه و سبزه صافالره پكده نادر آ تصادف ايديلر . بالطبع عموميتله صاقالانكشافي ايدير . اختيار توركلرى كوزه لشديره ن

حرم آغالرينك روحى عقامته محكوم اولدوقلىرى ، بوش ، افاده سز و بورغون چهره لرندن بك اعلا آ كلاشيلير . اولجه كبار وزنكين تورك عائله لرى نرندنه بولمش

و اونلره قابل قیاس اولمیان بیر عظمت ویرهن اعتنا ایله باقلمش بیاض صاقلدر . تورکک شیشمالغه ابتلاسی شبهه من عرقی بیر وصفدر . حرکات بدنیه ایله بوکا مانع اولماق ایسته مزله . تورک حرکات بدنیه احتیاج حس ایتمز . یالکیز لازم اولدینی زمان یورور . بیرره کیتمک لازم کلنجه ممکن اولسه آراهه ایله ویاخود بار کیرله وحتی یالکیز مرکبله کیدر .

بوندن آکلاشیلورکه تورک اسپور مراقیسی ده کلدرد . ده کیزده یوزمن . حتی آجیق هواده صویونمای و دکزه کیرمه یی تربیه مفایر کورور . کورک چکمز . قیرکزی تیلرندن ، ایزجیلکدن و داغ سیاحتلرندنده خوشلانماز . تورکک بوتون حرکتلری ، فطری یارادیلشک ایجاب اوله رق دائما یاواش و معتدلدر . قوشماق و صیچرماق کبی حرکتلر ارککلر ایچین عیب عدایدیلر . تورک بدنأ نه قدار استراحتیه میل ایسه روحآده اوله بیرعطالت ایچنده در . تورکک نظرنده عجله ایتمک ، ترله مک ، جهد و غیرت کوسترتمک کبی حرکتلر قدار تقییح ایدیلن شیلر یوقدر . ده صاحبین ایرکندن تورککری یول اوزرنده کی قهوه لرده کورور سکیز . بیوک بر دقتله حیفا ره لری صارارلر . دالغین دالغین نارکیله لری ایچرلر و کندیلری بیوک بیرتبلک ایچنده کیفته ترک ایدرلر . بونک ایچون نه غزته لره ، نه موسیقی به احتیاج دیوارلر ، حتی یلک بیله ییمزلر . بول بول ایچدکری شکرلی قهوه لر تبلکلری آرتدیرر . خلق آدمی اوزون مدت بویله چوملمش بر حالده اوطورور ، خیالاته دالار . اوکندن سرعتله کچن اورویالی به سکون ایله و صانکده : جهد و تهالک ایله انسانک ایچنی بیتیروب قاووران حرص شهرت ایچنده یوروله یوروله حیاتدن ذوق آله حق وقت بولامایورسکیز ! بویله آغیر ویوروجی زحمتلر ایستین بیرمدنیته احتیاجز یوقدر . بزحالمزدن ممنونز ، بزى راحت براقیک ! ، دیمک ایستر کبی باقار . تورککک استقبال ایچین بیر اندیشه دویماماسی

فقط نجه بوتبلک ولاقیدینک باشلیجه

سببی ، عرقک بدن و روحی استراحتیه اولان فطری احتیاجندن ایلری کلیور . حیاتی سماوی قانونلره اداره ایدن یالکیز دین اسلام ده کلدرد . بوکارغما اورویانک بو عمومی تلقیلری دیگر قوملری و عرفلری جهد و مجادله دن منع ایتمه مشدر .

تورکک اساساً حرص شهرت اولماسی عرقک بو ارثی فطرتندن و روحک لاقیدیسندن ایلری کلکده در ، بزده حکومتک مأموریتده و صنایعده حرص شهرتی تشویق ایچین توسل ایتدیکی اونوع نوع تدبیرلر و توجه ایتدیکی اورنکا رنگ عنوانر تورکیاده یوقدر . نشاناره ده بیوک بیر انهماک کوسترملر . حربده نشانله تلطیف ایدلمش تورکک عسکرلری غائب ایتدکری بهانه سیله نشانلری طاقادقلری چوق دفعه دقت ایتدم . بالقان حربنده آغیر بیر بین حماسی (Flechttyphus) ایله رلکده غانغرون نتیجه سی اوله رق صول الی غائب ایدن برتورک دو قتوره بودرجه ده آغیر زمانلرده ابراز ایتدیکی فدا کارلقلره مقابل بر نشان آلوب آلمادیغی صوردق ، ساکن و مستریخ برطورله بزه شو جوانی ویردی :

— و وظیفه می ایضا ایتدیکمه بنم شو صنی قولدن باشقه شاهد ایسته مز !

هیچ برزمان بیرتورک طرفندن بیر آلمان نشاننک اعطاسی ایچون بکا رجا ایدلمدی .

مع التأسف عینی شیئی آلمانلر ایچین سویلیه مم . آجیق سویلیه جکم ، تورکیاده آلمانلرک نشان حرصی معذب و فنا بیر شکل آلمشدی .

تورککرده حرص شهرتک مفقود اولماسی ترقی ایتمه مه لری موجب اولویور و کندیلری دیگر عرق و ملتله رقابتدن کیری براقیور . تورک ، طو تدینی ایشک تدربجا بویومه سته وایلره له مسنه چالیشماز . بالفرض خوشه کیتمه یین بیر حالک قارشیسینده بولوندی ، مثلاً توتون ایچمه یی کندیسینه منع ایتدی کز می ویا آرزو ایتدیکی شکله راحت چالیشما یی تأمین ایدمه دی ، در حال طورور ، بو کونکی ایشی یارینه براقیر . تورکک طو تدینی ایشلرده ده عمله باشی اولما به حرصی یوقدر . سعی و ذکاسی سایه سینده آرقاداشلری آراسته ن تمیز ایتمه یی ده بک دوشونمز ،

جدی و ثباتکار بیر صورتده چالیشمائی بیلمه‌ین و سومه‌ین تورک شاید طالع ویا احتکار سایه‌سنده ثروت صاحبی اولورسه بونک حسن محافظه‌سنه دقت ایتمز، آز زمان طرفنده صرف و اسراف ایدهر. تورکک بوتون تجدداتی ده زورا کیدر. آثار موجوده‌نک محافظه‌سنه دقت ایدیله مشدر. تورک نه‌ولری، حتی مبائی میریه و سرائیلر و بوتون معماری آبدلری بیله بیر سقوط و اهل منظره‌سنی ارا نه ایدیلورلر. یوک و آرابه ایشلرنده قوللانیلان حیوانلر آجیناجاق بیر حالده درلر. اساساً ضعیف، کیکلری میدانچه‌چیمش، متعدد یاره‌سی سینکدرله قاپلانمش و دیزلری بوکوک اولان حیوانلر تحمللرندن فضله یوک طاشیرلر.

دوقتور مولر

تورکده سبی و شهرت حرصنک بومرتبه‌ده مقفودی کندیسنک بویوک بیر احتیاجسنزلق ایچنده یاشاماسندن ایلری کایور. آزه ناعت ایدهر. یابانچیلرک سسعدت و ثروتی قیصقانه‌ماز. اونک احتیاجلری ایی یمک یمکدن، بول-سیغاره ایچمکدن و آدام عقللی استراحت ایتمکدن فضله ده‌کلدر.

استقبال ایچین اوزون اوزون اندیشه ایتمز. هپسینی الله یاپار. تبدلکک طاتلی ذوقنی براقوبده آغیر زحمتلر مقابلنده هیسج بیر ایشه یارامایاجاق بیر ثروت الده ایتمکی عقلنه صیغیرماز. سیاحتلر، طاغرده ویا دکرده تفرج موسملری، صنی ویا طبیعی مراقلر، کتابلر، قونسرلر اسپور، شراب، بونلر تورکلرک بیلمه‌دیکی احتیاجلردندر..

صحت عمومییه عائد مساعی

[۷]

کوی مکیملری یاغور صحیه یاراشلری تشکیله‌ری

کویلرک و کویلورلرک صحت و حفظ الصحه نقطه‌نظرندن نه‌قادر اهل ایدیلش اولدیفنه اشارت ایتمشدم. خلق لسانیه و کچن نسخه‌اجتهاده مذکور پروگرام داخلنده بر صحیه چاوشلری تدریس کتابنک وجوده کتیریله‌سی ایشنک مالاریا متخصصی اسماعیل حق بکه تفویض ایدیلدیکنی و بوایش ایچین ۷۵ لیرا آلمش اولدیفنی یازمشدم. بو کتاب آز بیر زمان طرفنده یازیلش ایسه‌ده حفظ الصحه عمومییه شعبه‌سی مدیری دوقتور نشأت عمر بک طرفندن اساسندن محتاج تعدیل و اصلاح کوروله‌رک یکی باشدن یازیلما سی حفظ الصحه متخصصی وصفی و شعبه‌ مذکور مدیر معاونی عاصم بکله حواله اولوندی. کتاب حفظ الصحه شعبه‌سنده بولونماقده در.

بوکون دخی صحیه مدیریت عمومییه‌سنک تشکیلاتی قضا مرکز لرنده نهایت بولور. کویلر شویله دورسون ناحیه‌لرده بیله نه دوقتور واردر، نه اجزاجی... طبیب و اجزاجی بولونمائی قضا لر دخی نادر دکلدر. طبفا کولته.

سندن دیبلوما آلان دوقتورلر، دکل کویلره ناحیه مرکز لرینه بیله کیتک جسارت و غیرتی کوسرتمزلر، بونده نه درجه معذور ویا معظی اولدوقلری تدقیق و مناقشه ایتمک ایسته‌م. بن‌بالکمز جاری و واقع اولانی عرض ایدیورم. بیر کویه، مثلاً بوغماجه اوکسور وکی کیریور. کویده نه‌قادر چوق و ادرسه جمله‌سنی اولدوریور. دیگر بیر کوی فرنگی بیتیریور، باشقه‌بیر کوی دیرانته‌ری قیروب کیریور. بو کویلرده مثلاً بوغماجه اوکسور وکنک ساری اولدیفنی بیلن، دیگر چوققلره سرایت ایتمک ایچین نه یا تلاق لازم کلدیکنه واقف اولان علی‌العاده بیر صحیه نفری و حتی علی‌العاده، الک‌بسیط، الک‌ابتدائی معلومات صحیه صاحبی بیر آدم بولونسه مطلقاً یوزلرجه چوق وکنک اولومدن قورتولماسنی تأمین ایدر. (ایستانبول) ده، (پاریس) ده و (برلین) ده یاشایاراق طب تحصیل ایتمش بیرکنج کویلرده و باخصوص بزم کویلر مرزده یاشامایه راضی اولماق ایچین چوق شی لازم در. هرشیدن اول امنیت لازم در. بو اولدوقدن صوکر اک عالی واک قدسی بیرشی داها لازم در که اوده عباداللهه ایملک ایتمک بیرخسته‌یه ویا بیردخسته‌یه شفا و تسلی کورتورمک، کوز سزلره کوز اولماق حظ صمدانیدسنی طویماق و بو حظی بوتون حفظ و طایه ترجیح ایتمکدر.